

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U000561

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-02-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тіщенко Віктор Сергійович

2. Tishchenko Victor Sergeevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агрогрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-02-2006

Спеціальність за освітою: 3101

Місце роботи здобувача: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст - 1" ХНАУ

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст - 1" ХНАУ

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.37

Тема дисертації:

1. Ґрунтотворення та раціональне використання піщаних і супіщаних ґрунтів борових терас річок лівобережного Лісостепу України
2. Soil forming processes and rational use of sandy and loamy-sand soils on the borovaya terraces of the rivers for left-bank Forest-Steppe of the

Реферат:

1. Об'єкт – процеси ґрунтотворення в піщаних і супіщаних ґрунтах борових терас лівобережного Лісостепу України, які розвиваються в природних і культурних геоекосистемах. Мета – виявлення загальних закономірностей розвитку ґрунтотворного процесу в природних і культурних екосистемах на борових терасах і визначення шляхів раціонального використання піщаних і супіщаних ґрунтів. Методи – комплекс польових і лабораторних досліджень стаціонарних об'єктів розташованих в долині р. С. Донець та борових терас інших річок лівобережного Лісостепу України за результатами експедиційних досліджень. Лабораторний аналіз ґрунтового покриву об'єктів досліджень проводили за допомогою фізичних, хімічних, фізико-хімічних та інших методів. Були проведені також лізиметричні дослідження і мікровегетаційні

досліди. Теоретичні результати – виділено основний комплекс та комплект елементарних ґрунтових процесів (ЕГП), які дозволили сформулювати важливі закономірності ґрунтоутворення і віднести легкі ґрунти борових терас до буроземного типу (озалізовані буроземи), а в культурних екосистемах виділити агроземи буроземні. Практичні результати – на основі встановлених основних фізичних, хімічних, фізико-хімічних та інших показників піщаних та супіщаних ґрунтів борових терас річок Лісостепу України в природних та культурних біогеоценозах запропоновано основні шляхи раціонального використання ґрунтів у сільському і лісовому господарстві, виділено 14 типів земель, розроблений номенклатурний список ґрунтів, який може бути використаним при складанні великомасштабних ґрунтових карт. Новизна полягає у комплексному підході вивчення піщаних та супіщаних ґрунтів з урахуванням еволюції ландшафту, впливу оглеєння, порівняльного характеру природних та культурних екосистем, що дозволило виділити напрям ґрунтоутворення, розробити оновлені класифікаційні положення і шляхи подальшого раціонального використання ґрунтів. Ступінь впровадження – основні положення дисертаційної роботи використовуються в системі головного науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького, а теорія розвитку ґрунтоутворення та типологія земель прийняті для впровадження в навчальному процесі в Харківському НАУ ім. В.В. Докучаєва, в Харківському національному педагогічному університеті ім. Г.С. Сковороди, у системі філіалів Інституту землеустрою УААН, в Українському НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького. Галузь –

2. Object – processes of soil formation in sandy and sandy-loam soils of river terraces of left-bank Forest-steppe of Ukraine, which develop in natural and cultural geoecosystems. The purpose – revealing of the general laws of development of process of soil formation in natural and cultural ecosystems on river terraces and definition of ways of rational use sandy and sandy-loam soils. Methods are a complex of field and laboratory investigations of stationary objects located in a valley r. S. Donets and river terrace of other rivers of left-bank Forest-steppe of Ukraine by results of forwarding researches. The laboratory analysis of a soil cover of objects of investigations carried out with the help of physical, chemical, physical and chemical and other methods. Also lysimetric investigations and microvegetative experiments were carried out. Theoretical results are the basic complex and the complete set of elementary soil processes (ESP) that has allowed to formulate the important laws of soil formation is allocated and to attribute light soils of river terraces to burozem type (burozems with iron accumulation), and in cultural ecosystems to allocate agrozeми burozemic. Practical results – on the basis of determined main physical, chemical, physical and chemical and other parameters sandy and sandy-loam soils of river terraces of the rivers of Forest-steppe of Ukraine in natural and cultural biogeocenoses the basic ways of rational soils' use in rural and wood facilities are offered, 14 types of the grounds is allocated, the nomenclature list of soils which can be used at drawing up of large-scale soil maps is developed. Novelty consists in the complex approach of studying sandy and sandy-loam soils in view of evolution of a landscape, influence of gleization, comparative character natural and cultural ecosystems, that has allowed to allocate a direction of soil formation to develop the updated classification positions and ways of further rational soils' use. Degree of introduction – substantive provisions of dissertation are used in system of the main scientific research of G.M.Vysotsky institute of a forestry and agroforestamelioration, and the theory of development of soil formation and typology of the grounds are accepted for introduction in educational process in Kharkov NAU by V.V.Dokuchaev, at the Kharkov national pedagogical university by G.S. Skovoroda, in system of branches of Institute of land management UAAS, in the Ukrainian scientific research institute of a forestry and agroforestamelioration by G.M.Vysotsky. Range – a agricultural.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тихоненко Дмитро Григорович

2. Tihonenko Dmitriy Grigorievich

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринченко Тімур Олександрович

2. Гринченко Тімур Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вознюк Степан Тихонович
2. Вознюк Степан Тихонович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кізяков Юрій Євгенович
2. Кізяков Юрій Євгенович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кисіль Володимир Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кисіль Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.